

FELBEHANDLAD PÅ ARBETSPLATSEN

UPPDATERAD 2023-12-12

Om du utsätts för mobbning, diskriminering eller på annat sätt behandlas dåligt på din arbetsplats finns det sätt att bemöta problemen.

Det finns olika sätt att behandlas dåligt eller illa på och beroende på vilket problem du har finns det olika sätt att göra situationen bättre. Om man är anställd på ett företag som följer regler i kollektivavtal och kring försäkringsbestämmelser (se ”Checklista för arbetstagare” framtagna vid TIAs tematräff om att arbeta som asylsökande) har du bättre villkor redan från start. I det här informationsmaterialet beskrivs flera olika situationer, även för de arbetsplatser som inte har kollektivavtal.

Först ska du alltid prata med din chef om du känner dig illa behandlad på arbetsplatsen. Om det känns svårt att prata med din chef eller om det är din chef som behandlar dig illa ska det finnas ett så kallat skyddsombud på arbetsplatsen som du kan vända dig till. Skyddsombud är en av dina kollegor som har ansvar för att se till att alla anställda behandlas bra på arbetsplatsen. Om du är medlem i ett fackförbund, finns det stora möjligheter att få hjälp därifrån.

Här nedan följer några olika situationer man kan hamna i som anställd:

Inte uppskattas för din arbetsinsats

Mobbas av kollegor

Tvingas göra arbetsuppgifter utöver dina egna

Din lön betalas inte ut

Du diskrimineras på grund av kön, ålder, religion, etnicitet, sexuell läggning, könsöverskridande identitet och funktionsnedsättning

Du ignoreras på arbetsplatsen

Du jobbar för många timmar i veckan

Du får för låg ersättning/lön för det arbete du gör

Du utsätts för kränkande särbehandling (förnedras, nedvärderas eller mobbas)

Du utsätts för sexuella trakasserier

Du belastas med orimliga krav och ansvar

Du jobbar svart (utan avtal och/eller med lön som varken du eller din arbetsgivare betalar skatt för)

På dessa länkar kan du läsa mer om vad man kan få hjälp med och hur [mobbning](#) och [kränkande särbehandling](#) kan te sig.

Det finns regler för arbetsgivare att jobba mer med den [psykiska och sociala arbetsmiljön](#) på arbetsplatser. Det ligger på arbetsgivarens ansvar att ha en bra arbetsmiljö för sina arbetstagare, inte bara den fysiska arbetsmiljön utan även den organisatoriska och sociala arbetsmiljön. Om arbetsgivaren inte gör detta kan man anmäla till arbetsmiljöverket, anonymt via deras hemsida. Arbetsmiljöverket gör då en inspektion på arbetsplatsen och kan ge ett föreläggande som ofta innebär vite (böter). Du kan även [tipsa om missförhållande](#) på en arbetsplats du inte själv jobbar på om du känner till några.

Om du anmäler som arbetstagare omfattas din anmälan av sekretess och dina personuppgifter kommer inte delas. Ingen kommer få veta att det är du som gjort anmälan. [Så här gör du.](#)

Du riskerar inte att bli av med jobbet för att du anmäler, men du kan be om att bli omflyttad till en annan plats inom arbetsplatsen. Detta gör du i samtal med facket, skyddsombud och chef.

Jobbar du svart har du inga rättigheter på arbetsplatsen. Det gör det därför mycket svårare för dig som anställd att begära en korrekt lön, kollektivavtalsenliga arbetstider och pauser och att få hjälp om du behandlas kränkande. Det enda man faktiskt kan göra är att säga upp sig och söka jobb på

en annan arbetsplats med en så kallad vit anställning. Då har du helt andra möjligheter att få hjälp och stöd om du utnyttjas eller blir kränkt på arbetsplatsen.

På skatteverket finns mer information om [vad du missar när du jobbar svart](#) och [hur du gör för att jobba vitt](#). Det brott man begår när man jobbar svart är skattebrott eftersom man inte visar vilken ersättning man har som inkomst i sin skattedeclaration.

Tänk också på att svartjobb kan vara ett skäl att inte få stanna eller få arbetstillstånd i Sverige

LITEN ORDLISTA

Skyddsombud eller arbetsmiljöombud: Skyddsombudets uppgift är att arbeta för en bra arbetsmiljö och att se till att det finns skydd mot ohälsa och olycksfall på arbetsplatsen. Skyddsombudet ska också se till så att arbetsgivaren följer arbetsmiljölagen. Skyddsombudet väljs ut av personalen bland de anställda och representerar alla anställda på arbetsplatsen.

Arbetsmiljölagen: Skapades 1977 och ger de yttre ramarna för vad som gäller angående miljö på arbetsplatsen. Syftet med lagen är att förebygga ohälsa och olycksfall. Det är arbetsgivaren som leder arbetet mot en bättre arbetsmiljö och är ytterst ansvarig. Det står också i lagen att arbetsgivaren och arbetstagarna ska samarbeta för att arbetsmiljön ska bli så bra som möjligt.

Arbetsmiljöverket: Är den myndighet man kan vända sig till med frågor som rör arbetsmiljölagen

Fackförbund: Eller en fackförening är en organisation där anställda inom ett visst yrke eller en viss arbetsplats går ihop för att arbeta för sin situation och sina rättigheter på arbetet. Fackföreningen kan ge stöd i frågor om arbetsvillkor och hjälpa till vid tvister med arbetsgivaren.

Ekobrottsmyndigheten: Myndigheten mot ekonomisk brottslighet, såsom skattebrott och bokföringsbrott.

LÄNKAR

Mobbning <https://www.arbetsmiljoupplysningen.se/Amnen/Mobbning/>

Kränkande särbehandling <https://www.suntarbetsliv.se/artiklar/organisatorisk-och-social-arbetsmiljo/vad-ar-krankande-sarbehandling/>

Psykisk och social arbetsmiljö

<https://www.av.se/halsa-och-sakerhet/psykisk-ohalsa-stress-hot-och-vald/>

Tipsa om missförhållanden <https://www.av.se/om-oss/visselblasarlagen/anmalan-om-missforhallanden-inom-arbetsmiljoverket/>

Så här gör du <http://www.duochjobbet.se/nyhet/sa-har-larmar-du-om-jobbproblem-anonymt/>

Vad du missar om du jobbar svart

<https://www.skatteverket.se/foretagochorganisationer/startaforetag/kopatjanster/konsekvensera-vsvararbete.4.71004e4c133e23bf6db800098309.html>

Hur du gör för att jobbar vitt

<https://www.skatteverket.se/foretagochorganisationer/startaforetag/kopatjanster/konsekvensera-vsvararbete/sajobbardivitt.4.71004e4c133e23bf6db800098281.html>